Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32

[S.l.], [9. Jahrh.]

Passio sanctorum Petrie et Andreae. Pauli et Dionisiae. quod est. idus maias

urn:nbn:de:bsz:31-65346

Visual Library

Adlocutus eſt romanoſ dicens. Adhuc uos non ſati
atieſtis de xpianis. Unus xpianus remanſit & a
hunc uultis occidere. Intellegentes animum prin
cipis ſiluerunt & ultra de hac re nullam habu
erunt inſaniam. Peſſimus autem daemon ingreſ
ſus eſt in filiam in · ſaporis regis perſarum · coepit
clamare. Non exeo niſi uenerit cyriacus ex urbe
roma ad me. Unde factum eſt ut legatione miſſa ad
regem romanorum ante ſpatium ut pergeret ad per
ſidam homo dei cyriacus. Qui cum uenisset coepit
ei daemon dicere. Ego tibi non dixi quia huc te
uenire faciam. Dicit ei cyriacus. Et ego tibi non
dixi · quia non credere linquerit dñs meus ·
Ecce ueni ſanus ſine grau laſſitudinis dolore & hinc
te eiciam in nomine dñi mei ihū xpi. & omnes col
legas tuos ex obſeſſis corporibus eiciam. Dic ei dae
mon. da mihi capſum in quo intrem et exeo. Di
cit ei cyriacus. Ego alterius capſum tibi non dabo
ecce meum capſum ſi potes ingredere. Tunc u
lulatus teterrimos dire uoces emittens abceſ
ſit. Poſt haec reuerſus romam lucina ſuſce
pit eum cum largo & ſmaragdo eunuchis. qui
cum duabus uirginib. dominis ſuis. conuerſi fu
erant. quae cum ſingulos haberent ſpon
ſos tarpeium & perſidum. Explicuerunt ſibi
talia ſacra quod dicerent debere puniri. niſi
diis libamina ponerent. Sed cum nec ad con
iugium nec ad ſacrificium conſenſiſſent. In
ſuo ſibi agro in uia oſtenſi occiſae ſunt. Dictumq;
eſt tarpeio & perſido. Cyriacus amicus eſt regis
ſi non eum tolleretis faciat de uob querimoniā
et peribitis. Tunc inſidiantes ei. ut inuenierunt
eum in loco orantem. ubi martyres ſepelierat &
eum tamdiu ceciderunt. quoadusq; exiret de
corpore. Et tunc beata lucina ſepeliuit eū
largo & ſmaragdo & memmia & iuliana. Ipſa
autē ſca lucina conpleuit aetate annos nonaginta
& quinq;. in quorum ſpatio non ceſſauit in o
pere elemoſinarum & in oratione in ieiunio
in hymnis & canticis in perfectione fidei & caſ
titatis. & cum omni bono ſco perrexit ad dnm.

cui eſt honor & gloria in ſaecula ſaeculorum amen

EXPL · PAS · ANTIMI · MAXIMI · BASSI · ET AL ·

INCIPIT · PASSIO · SCORUM · PETRI · ET ANDREAE · PAULI · ET DIONISIAE · QUOD EST IDUS · MAIAS ·

Apud lapſacum tempore iniquitatis quando cer
tamen fiebat famulis dī & omnis terra flore
bat de beatiſſimo ſanguine martyrum in lo
cis lapſacis conprehenſus eſt quidam petrus
nomine ualde quidem fortis in fide. pulcher animo
& corpore ſpecioſus oblatus eſt pconſuli. Procon
ſul dixit ad eum. Quis diceris. Reſpondit. pe
trus. Proconſul dixit. Xpianus es. Petrus dix
xpianus ſum. Proconſul dixit. Habes ante ocu
los decreta inuictiſſimorum principum ſacrifi
ca. magnae deae ueneri. Petrus reſpondit. Mi
ror ſi per ſua dea mihi optime proconſul inpuni
ce ſacrificare mulieri & ſordide cuius confuſio eſt
enarrare. Cum & apud uos hiſtoria arguet eius
meretrice adorare & ſacrificare compellitis. &
non magis dō uiuo & uero xpo regi ſaeculorum ſa
crificia ſca perorationes & deprecationes offer
pro laude. Audiens haec pconſul iuſſit adulescen
tulum tendi in rotis & ligna in circuitu poſita un
culis ferreis totum corpus eius fecit conſtringi.
Quo cum torto & fracta minutatim oſſa eius de
fecerunt. Quanto autē famulus dī torquebatur.
tanto magis fortior apparebat. Conſtans uero
aſpectu & ridens deciuſ ſtultitia. reſpiciens
ad caelum dicebat. Gratias tibi dnē ihū qui mihi
hanc tollerantiam dare dignatus es. ad uincendū
nequiſſimum tyrannum. Tunc uidens pconſul
eius pſeuerantiam nec his deficere tormentis
iuſſit eum gladio perimi. Eodem tempore eunte
proconſulem ad troadem ciuitatem cum multa am
bitione ſunt oblati ei alii tres. Andreas paulus
nicontacus. Inpacienter magna uoce reſpondit
Ego xpianus ſum. pconſul dixit. Ad andreā
& paulum. Uos quid eſtis. Reſponderunt
nos xpiani ſumus. Proconſul ad nicomacū dix

acrifica diis secundum quod iussum est. Qui re
spondit: Ego xpianus sum, non sacrifico diis.
Iussit eum proconsul appensum torqueri. Cumque ni
mium uexatus esset reddendi sps, exclamauit ma
xima uoce: Numquam fui xpianus, sed sacrifico diis.
Iussit eum proconsul deponi. Et cum sacrificasset, arreptus
est a daemonis spiritu, allisusque in terra comedens lin
guam suam dentibus emisit spm. Expectabat uero turba.
quaedam puella uirgo nomine dionisia annorum XVI.
exclamauit dicens: Miserum te homo infelicissime,
qui propter unius horae spatium perpetuam tibi et inenar
rabilem poenam perquisisti. Cum haec audisset proconsul,
iussit eam in medio adduci et interrogauit eam si xpi
ana esset. At illa respondit: Xpiana sum; propter
hoc et istum infelicem plango. Quare adhuc mo
dicum non tolerauit ut ad perpetuam requiem perueniret.
Proconsul dixit: Iste modo requiem inuenit, quod diis
et inuictissimis principibus sacrificando eis satis
fecit. sed propter uestram uanam religionem non imprope
ria sustineret. magna dea uenus cum repente di
gnata est. Tu autem sacrifica, ne turpiter illusam
uiuam incendam. Dionisia respondit: Maior est
ds quam tu, qui potest dare mihi in omnibus quae
intuleris tolerantiam. Proconsul dixit: Tradite eam duobus
iuuenibus corrumpendam. Andream uero et paulum
iussit recludi. Acceptam autem castissimam dei puellam
iuuenes duxerunt ad hospitium suum. Pugnantibus uero eis
usque ad noctem ut unum turpitudinis inferrent, mar
cescebat cupiditatis eorum libido. Apparuit autem eis
prima nocte iuuenis quidam splendidus, illuminans
domum. At illi uidentes timore quodam perculsi sunt,
et ceciderunt ad pedes mundissimae famulae dei.
Et illa extendens manum suam eleuauit illos dicens: No
lite timere. Ipse enim est dns et custos, pro quo nobis an
tiquissimo duce sum tradita. At illi rogabant ut inter
ueniret pro eis, ne quid eis mali contingeret. Mane autem facto
proclamauit omnis turba ad proconsulem petentes andream
et paulum. Inter quos erant egrarius et machedon sacer
dotes dianae, excitabant seditionem in populo. Cumque eos
praecepisset adduci, proconsul dixit ad eos: Andreas et paule,
sacrificate mirandae deae dianae. Andreas et paulus responderunt:

Non sacrificamus. Tunc iratus proconsul ius
sit eos lapidibus obrui. Cumque lapidibus ob
ruerentur, castissima dei puella dionisia, quae
fuerat inter iuuenes turpitudinis amatores
a quodam iuuene splendidissimo dno uideli
cet custodita, iactauerat se supra corpora sco
rum andreae et pauli, cum ipsis lapidibus mortu
a est. Tunc iussit proconsul eam gladio inter
fici. Sic quoque hi quattuor uenerabiles di in u
no agone certantes diabolum cum proconsule
superare meruerunt. Petrus diuersis poenis,
Andreas et paulus lapidibus, atque dionisia
gladio martyrizauit. Actum apud lap
sacum die iduum maiarum tempore decii
imperatoris optimo proconsule. Regnan
te dno nro ihu xpo, cui est gloria in saecu
la saeculorum. Amen. EXPLICIT
PASSIO SCORUM PETRI ANDREAE
PAULI ET DIONISIAE

CORUM PATRUM MEMORI
IS INSERVIRE DIGNUM ARBITRAN
tes non omnino reticere cupimus quae
ex antiquitatis iudicio facta comperimus.
Miracula namque scorum patrum populare
magnificum est, ut in eo certius scire possi
mus qui et quanti sint quorum meritis nos
commendare debeamus. Unde uenerabi
lis patris nostri paulini felicis memoriae ur
bis epi quaedam gesta ex relatione maiorum
audientes uolumus innotescere successo
ribus, ne uirtutum eius memoria pe
nitus obliuioni tradatur. Non modica
quippe apud [illegible]
stabant uolumina quae tempore in
cendio urbis [illegible]
consumpta [illegible] pauca [illegible]
bus locuturi [illegible]
damus [illegible] operis [illegible]
sentibus pnotamus. Paulinus igitur [illegible]

antorum archiepiscopum inserunt uictori se
ex aquitanicae regionis partibus nobilissimis
parentibus constat esse procreatum. Parentes siqui
dem eius catholicae fidei decorati munimine
filium suum baptismatis fonte renouatum [illegible]
[illegible]sa beatissimum maximinum [illegible]
tu suscipere deberet humillime deposcunt.
Quorum ille obtemperans uoluntati cum filius spiri
talis futurus in secutis (?) futuros domino demonstran
te agnouit. Crescens itaque puer ablactatus est
atque praedicto patri traditur sacrarum litterarum
paginis imbuendus. Quarum ille memoriam fi
deliter retinens iam tunc tempore puerili cauta
prudentissima colligere studuit quae post
modum fidelibus [illegible] fideliter arriani dogma
tis [illegible] proroganda praecepit. For
[illegible] dominus [illegible] loca
[illegible] filio [illegible] relinquens
gallorum partes adiit atque treueris [illegible] ducen
te peruenit. Ubi tunc [illegible] apo
stolica sibi auctoritate commissam strenuissi
me rexisse dinoscitur. Uocatus igitur
[illegible] honorifice susceptus eius
contubernio [illegible] familiarissime [illegible]
[illegible] fa [illegible]
[illegible] quoque paulinus san
[illegible]
[illegible]
[illegible] Saepe
[illegible] pontifex [illegible]
[illegible]
[illegible] beatum [illegible]
[illegible] pontifica
[illegible] sublimatus [illegible]
[illegible] relinquens [illegible] desiit ope
[illegible] ad aeternitatis
gaudia domino [illegible] transmisit. [illegible]
arriana heresis [illegible]
[illegible]
[illegible] contra [illegible]
[illegible]

cum audiuisset uixisse huius sanctissimae fidei c[illegible]
[illegible] autem praesentem mortem pertimuisset aut longe ce
teris (?) dispensa (?) praepossuisse. Huius faciem declinans bea
tissimus pontifex ad propriam scilicet aquitaniae
regionis patriam suosque reuisendos ire disposu
it. Aut non post pauca inibi uitam finiuit. Postea uero
decessum beato paulino mirae sanctitatis uiro pasto
ralis sollicitudinis cura committitur. Hic itaque dilectis
simi magistri sui corporis non immemor col
lecta multitudine treuerensium eos ad hoc in
uestigandum unanimes ac sincerae dilectionis
amore feruentes uersus aquitaniam tendere
praecepit. Cuius crebro perantes ignota religionis
arripiunt iter atque angelicis adiutum indiciis pre
tiosissimum domino ducente treueris reposuere
thesaurum. Quibus obuiam factus praesul domino dignis
simus paulinus cum hymnis et psalmorum melodiis
in suburbio treuericae urbis sancti patris corpus
in beati iohannis euangelistae basilica sepeliuit.
Porro constantius praedicta arriana heresi ex om
ni parte infectus statuit hoc ad prauitatem
suae communionis omnium orientalium occiden
talium que pastorum [illegible] indubitanter suae sectae sub
scriberent. Conuocans quoque synodum in me
diolano [illegible] atque eos inibi suae [illegible]
[illegible] praesentiae. Orientalium igitur uenere [illegible]
quam plurimi [illegible] aut senectus aut itineris
longitudo [illegible]. Occidentalium uero [illegible]
[illegible] affuere praecepto principis fauente [illegible]
[illegible] synodus celebratur.
Ubi conuenientes orientales [illegible]
athanasium fortissimum fidei defensorem [illegible]
[illegible] orientales [illegible]
[illegible] gaudens [illegible] Interfuit quoque
huic synodo [illegible] conuentu paulinus [illegible]
archiepiscopus [illegible] catholici dogmatis [illegible]
Cumque contenderent quia [illegible]
[illegible] contra athanasium [illegible]
[illegible] magna uoce clamabant dolo [illegible]
[illegible] praeter [illegible]
[illegible] Non [illegible] culpis [illegible]

[illegible] BIBLIOTHEK [illegible] KARLSRUHE

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg